

عنوان مقاله:

از ایده علم مطلق تا نقش دانشگاه در پیوند فلسفه و پزشکی در اندیشه کانت

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه علم، دوره 11، شماره 22 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسنده:

رضا ماحوزی - دانشیار فلسفه در موسسه مطالعات اجتماعی و فرهنگی

خلاصه مقاله:

«طبیعت» در واپسین آثار کانت، یکی از مفاهیمی است که در مباحث مربوط به سیاست و حقوق و تعلیم و تربیت بسیار مورد استفاده قرار گرفته است. کانت این مفهوم را محور تحولات دانش های حوزه عقل عملی و نظام دانش قرار داده است. به عقیده وی، نظام دانش موجود در دانشگاه ها، به دلیل دوری از این مفهوم کلیدی نه تنها تا کنون ایده نظام کلی دانش را- که بنیاد فلسفی تمامی علوم است- مورد توجه قرار نداده بلکه همچون مانعی در راه تحقق آن عمل کرده است. لذا برای نیل به چنان مطلوبی، دانشگاه باید از اساس دگرگون شود و شکل و محتوای آن تغییر کند. در این طرح دیگرگون، دانشکده فلسفه باید عملکرد دانشکده های الهیات و حقوق و پزشکی را با خواست و طرح طبیعت که همانا تحقق نظام جمهوری در عرصه عینی و تحقق خیر اعلا و ملکوت غایب در عرصه ذهنی است، همراه سازد. برای تحقق این دو مطلوب، دانشگاه باید ایده علم مطلق را تبیین و رهبری کند. به عقیده کانت، از میان دانشکده های برتر، دانشکده پزشکی نزدیکی بیشتری با دانشکده مادون فلسفه دارد و به دلیل همین نزدیکی بیش از دیگر دانشکده ها می تواند دانشکده فلسفه را در تنظیم حرکت دانشگاه بر مدار طبیعت یاری کند. این نوشتار درصدد است علاوه بر تبیین فلسفی ایده علم مطلق به مثابه بنیاد تمامی علوم و یافته های پژوهشی در اندیشه کانت، نشان دهد در رساله نزاع دانشکده ها به چه معنا دانش پزشکی نزدیکترین دانش موجود به فلسفه انتقادی است و چگونه این نزدیکی می تواند در خدمت ایده علم مطلق و خواست طبیعت قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

مطلق، طبیعت، دانشگاه، دانشکده ها، دانشکده فلسفه، دانشکده پزشکی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1409172>

